

Jaar	2018
Afdeling	1
Nummer	895
Ingekomen op	17 oktober 2018
Ingekomen in	raadscommissie WIO
Behandeld op	8 november 2018
Uitslag	Aangenomen

Onderwerp

Motie van de leden De Fockert, El Ksaihi en La Rose inzake de Begroting 2019 (Studiemogelijkheden statushouders)

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden hebben de eer voor te stellen:

De raad,

Gehoord de discussie over de Begroting 2019.

Constaterende dat:

- Het college met de Amsterdamse Aanpak Statushouders zich ten doel heeft gesteld statushouders te begeleiden naar duurzame integratie in de samenleving;
- De Aanpak zich ten doel stelt een programma samen te stellen dat past bij de talenten en vaardigheden van de betreffende statushouder en waarin diens potentie om mee te doen in de samenleving ten volste wordt benut;
- Scholing op hbo of wo niveau voor tenminste een deel van de statushouders de beste weg is naar duurzaam werk en het volwaardig meedoen in de samenleving.

Overwegende dat:

- Studenten die ouder zijn dan 30 jaar geen recht hebben op studiefinanciering van DUO;
- De middelen van het UAF om statushouders financieel te ondersteunen beperkt zijn;
- 52% van de statushouders in Amsterdam tussen de 27-44 jaar zijn¹;
- Van deze groep minder dan 2% überhaupt onderwijs geniet².

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

1. Te onderzoeken hoeveel statushouders op grond van hun intake in aanmerking zouden kunnen komen voor scholing op hbo- of wo-niveau;
2. In kaart te brengen welke obstakels statushouders, voor wie onderwijs op hbo- of wo-niveau een reëel en goed traject lijkt te zijn naar duurzame integratie in de Nederlandse samenleving, ondervinden om te gaan studeren en hoe deze mogelijkerwijs kunnen worden weggenomen door de gemeente;
3. Te inventariseren welke middelen de gemeente heeft om de statushouders te ondersteunen bij scholing;
4. De gemeenteraad hierover uiterlijk in Q1 van 2019 te informeren.

---

¹ Peildatum 1 januari 2018, Bron: Vluchtelingenmonitor 2018, Onderzoek, Informatie en Statistiek, Amsterdam, September 2018

² Idem.

**Gemeente
Amsterdam**

Bezoekadres
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de leden van de gemeenteraad van Amsterdam

Datum 12 maart 2019
Ons kenmerk
Behandeld door Dorien Vogelsang, d.vogelsang@amsterdam.nl
Bijlage Motie 895 De Fockert, El Ksaihi en La Rose
Onderwerp Reactie op motie 895 van raadsleden T.C. de Fockert (GroenLinks), Y. el Ksaihi (D66) en N.V.M. la Rose (PvdA) getiteld Studiemogelijkheden statushouders

Geachte raadsleden,

In de vergadering van de gemeenteraad van 08-11-2018 heeft uw raad bij de behandeling van agendapunt 12 – Vaststellen van de Begroting 2019 van de gemeente Amsterdam – motie 895 van raadsleden T.C. de Fockert van GroenLinks, Y. el Ksaihi van D66 en N.V.M. la Rose van de PvdA aangenomen waarin het college gevraagd wordt om:

1. Te onderzoeken hoeveel statushouders op grond van hun intake in aanmerking zouden kunnen komen voor scholing op hbo- of wo-niveau;
2. In kaart te brengen welke obstakels statushouders, voor wie onderwijs op hbo- of wo-niveau een reëel en goed traject lijkt te zijn naar duurzame integratie in de Nederlandse samenleving, ondervinden om te gaan studeren en hoe deze mogelijk(er) kunnen worden weggenomen door de gemeente;
3. Te inventariseren welke middelen de gemeente heeft om de statushouders te ondersteunen bij scholing;
4. De gemeenteraad hierover uiterlijk in Q1 van 2019 te informeren.

Statushouders staan aan het begin van een proces van integratie en toetreding tot de Nederlandse arbeidsmarkt. Ze hebben nog geen kans gehad om een Nederlandse startkwalificatie te behalen. De gemeente Amsterdam wil hen een gelijke kans bieden om hun talenten te ontwikkelen en om hun potentie om mee te doen in de samenleving ten volste te benutten. Het college vindt het, net als de raad, belangrijk om te onderzoeken hoe de gemeente de studiemogelijkheden voor statushouders kan vergroten.

Project Nieuwe Amsterdamse aanpak inburgering

Op 1 januari 2021 gaat naar verwachting de nieuwe Wet inburgering in. Vanaf dan krijgt de gemeente weer meer regie op de inburgering. Belangrijke elementen van het nieuwe

inburgeringsstelsel zijn een brede(re) intake, het opstellen van een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) en de drie verschillende inburgeringsroutes. Met het project Nieuwe Amsterdamse aanpak inburgering bereidt de gemeente Amsterdam zich voor op het nieuwe stelsel. We onderzoeken hoe we dit moeten inrichten om te zorgen dat de nieuwe inburgering de beste kansen biedt op duurzaam werk en volwaardige deelname in de Nederlandse samenleving. Voor een deel van de statushouders is het volgen van een opleiding op hbo- of wo-niveau hiervoor de beste weg.

1. *Onderzoek hoeveel statushouders op grond van hun intake in aanmerking zouden kunnen komen voor scholing op hbo- of wo-niveau*

Het college onderzoekt graag voor hoeveel statushouders een hbo- of wo-opleiding een goed traject is naar duurzame integratie. Binnen de huidige Amsterdamse Aanpak Statushouders voert de klantmanager aan het begin van het begeleidingstraject een doelmatigheidsintake uit. Met deze intake brengt de klantmanager de talenten, wensen en behoeften van een statushouder in kaart. Als hieruit blijkt dat iemand gemotiveerde en realistische studieplannen heeft, meldt de klantmanager deze persoon aan bij de Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF. Het UAF toetst de kandidaat op instroomniveau, leerbaarheid, taalniveau en opleidingsmogelijkheden. Bij geschiktheid biedt het UAF de statushouder individuele studiebegeleiding. In 2018 zijn er 120 nieuwe Amsterdamse statushouders als cliënt bij het UAF geaccepteerd. Op dit moment begeleidt het UAF 403 Amsterdamse statushouders: 45% op wo-niveau, 47% op hbo-niveau en 8% op mbo-niveau¹. Niet alle statushouders die studeren, of willen studeren, doen dat met behulp van het UAF. De raad ontvangt in het tweede kwartaal van 2019 het Jaarverslag Statushouders 2018. Hierin vindt u een nader beeld van de opleidingen die statushouders in Amsterdam volgen.

Of iemand *in aanmerking komt* voor scholing op hbo- of wo-niveau is van veel verschillende factoren afhankelijk. Concrete cijfers hierover zijn daarom op basis van huidige registraties lastig te geven. Een belangrijk onderdeel van het nieuwe inburgeringsstelsel is een brede intake. Gemeenten kunnen in het nieuwe stelsel grotendeels zelf bepalen hoe de brede intake wordt vormgegeven. Zoals u in de Raadsbrief Nieuwe Amsterdamse Aanpak Inburgering (BD2018-015183 en besproken in commissie WIO d.d. 09-01-2019) heeft kunnen lezen, willen wij zo snel mogelijk aan de slag met een bredere en intensievere intake. Hiermee willen we een completer beeld krijgen van de talenten, mogelijkheden en behoeften van statushouders. Op 23 oktober jl.² heeft de minister aangegeven pilots te willen starten in de geest van het nieuwe inburgeringsstelsel. Wij benutten een pilot graag om het intakeproces nu al te intensiveren en hierin het verzoek van de raad, om te onderzoeken hoeveel statushouders op grond van hun intake in aanmerking zouden kunnen komen voor scholing op hbo- of wo-niveau, mee te nemen. Voor de precieze kaders en financiering van een pilot wachten wij nog steeds op duidelijkheid vanuit het Rijk. De hoop is dat wij hier in de zomer van dit jaar mee kunnen starten. Wij houden de raad uiteraard op de hoogte van deze ontwikkelingen.

¹ Het UAF streeft ernaar om vluchtelingen een studie op hbo- of wo-niveau te laten volgen. Als dit gedurende het traject niet blijkt te lukken, ondersteunt het UAF ook bij een opleiding op mbo3- en mbo4-niveau.

² Kamerbrief Hoofdlijnen veranderopgave inburgering 23 oktober 2018.

2. *Breng in kaart welke obstakels statushouders ondervinden om te gaan studeren en hoe deze mogelijksterwijs kunnen worden weggenomen door de gemeente*

Voor statushouders die ouder zijn dan 30 jaar is het lastig om te gaan studeren, omdat zij geen recht hebben op studiefinanciering van DUO. Het UAF biedt ook ondersteuning aan statushouders van 30 jaar of ouder, maar financiert alleen studiekosten. Om ook in levensonderhoud te kunnen voorzien, hebben studerende statushouders meestal een uitkering nodig. De ruimte die de Participatiewet biedt voor het volgen van een opleiding met behoud van uitkering is beperkt: dit mag uitsluitend wanneer de opleiding noodzakelijk is voor de arbeidsinschakeling. Het UAF toetst studieplannen ook op arbeidsmarktperspectief. Statushouders die het UAF-traject volgen, maar geen studiefinanciering krijgen, kunnen daarom hun opleiding volgen met behoud van uitkering en zijn ontheven van de sollicitatieplicht. In andere gevallen moet de klantmanager de afweging maken of iemand kan studeren met behoud van uitkering. Dit is te allen tijde maatwerk.

In het nieuwe stelsel stelt de gemeente na de brede intake samen met de inburgeraar een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie op. Hierin staan afspraken over thema's als participatie, ontzorgen en begeleiding. In het PIP wordt ook vastgelegd welke van de drie inburgeringsroutes iemand gaat volgen. Een van deze mogelijke routes in het nieuwe stelsel is de onderwijsroute, gericht op het behalen van een Nederlands diploma. Hierin volgen inburgeraars eerst een schakelprogramma en stromen daarna in bij een opleiding. De gemeente wordt verantwoordelijk om bij elke route een passend en kwalitatief aanbod te verzorgen. Het is belangrijk dat statushouders, die in aanmerking komen voor de onderwijsroute, zo min mogelijk belemmeringen ondervinden om te gaan studeren. In afstemming met het UAF en onderwijsinstellingen brengen we in 2019 de obstakels in kaart en onderzoeken we welke elementen onderdeel moeten zijn van de onderwijsroute en het PIP om een toegankelijk aanbod te realiseren. Het is op dit moment nog onduidelijk tot welke leeftijd de onderwijsroute wordt opengesteld. Zodra het Rijk hierin een keuze heeft gemaakt, zullen wij onderzoeken wat in het nieuwe stelsel de studiemogelijkheden zijn voor statushouders die door hun leeftijd niet in aanmerking komen voor de onderwijsroute.

3. *Inventariseer welke middelen de gemeente heeft om statushouders te ondersteunen bij scholing*

Zoals in de vorige collegeperiode is besloten, begeleidt de gemeente Amsterdam statushouders gedurende drie jaar, ook wanneer iemand geen uitkering meer krijgt door het vinden van werk of het starten van een opleiding. Dit biedt klantmanagers de mogelijkheid om statushouders te blijven ondersteunen gedurende hun opleiding. Daarnaast heeft de gemeente Amsterdam een overeenkomst met het UAF gesloten. Statushouders die volgens het UAF in aanmerking komen voor een opleiding op hbo- of wo-niveau biedt het UAF financiële, praktische en mentale ondersteuning bij het realiseren van zijn of haar studieplannen. De gemeente Amsterdam betaalt het UAF om deze begeleiding te kunnen bieden. In 2018 heeft het UAF alle Amsterdamse statushouders die in aanmerking kwamen voor het UAF-traject kunnen aannemen. Met het oog op de onderwijsroute in het nieuwe inburgeringsstelsel voeren we in 2019 een verdere verkenning uit naar de ondersteuningsbehoeften van studerende statushouders, en inventariseren we welke middelen de gemeente heeft om hierin te voorzien. Ook hierin zijn het UAF en onderwijsinstellingen belangrijke partners.

Tot slot

Het college neemt het verzoek van de raad mee in het project Nieuwe Amsterdamse aanpak inburgering en onderzoekt hoe de gemeente de studiemogelijkheden op hbo- en wo-niveau voor statushouders op verschillende onderdelen kan vergroten. Met het project Nieuwe Amsterdamse aanpak inburgering bereidt Amsterdam zich voor op het nieuwe inburgeringsstelsel, maar hierin is ook expliciet aandacht voor de huidige groep inburgeraars die niet kan profiteren van de toekomstige wetswijziging. De ruimte die het huidige stelsel biedt benutten we in de periode tot de wetswijziging maximaal om te zorgen dat ook deze groep duurzaam kan integreren in onze stad. In het tweede kwartaal van 2019 ontvangt de raad de uitwerkingsagenda voor dit project.

Het college beschouwt de motie hiermee als afgehandeld.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam,

Marjolein Moorman
Wethouder Inburgering

Onderwijs

14.

Leerplicht Jaarverslag 2018-2019 Nr. BD2019-002876

Voor dit punt is bij vaststelling van de agenda door niemand bespreking gevraagd.

Volwasseneneducatie, Laaggeletterdheid en Inburgering

15.

Afhandeling motie 895 De Fockert Studiemogelijkheden statushouders Nr.
BD2019-003908

Mevrouw **DE FOCKERT** zegt haar vragen in eerste instantie schriftelijk te zullen stellen.

De **VOORZITTER** sluit de vergadering om 12.40 uur.